

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.06.2018 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

В. Трета възраст

✓ Минималната заплата надценява най-неквалифицирания труд

Васил Велев, председател на Асоциация на индустриалния капитал в България

Обявихте се против минималната заплата, защото процентно расте по-бързо от икономиката. Защо не предложите почасово заплащане, както е по света, а искате колективно трудово договаряне по икономически дейности?

И евентуалното минимално почасово заплащане също би подлежало на колективно договаряне. Освен това работодателите нямат нищо против минималната месечна заплата (МРЗ) да бъде заменена с минимално заплащане на час, но профсъюзите вероятно ще имат сериозни несъгласия.

Въпросът в момента е как да се определя МРЗ (месечна у нас). В момента това става по административен път и последиците са лоши. Стремглавият и неаргументиран ръст на МРЗ води до незаслужено надценяване на най-неквалифицирания труд и до „смачкване“ на доходите на средно квалифицираните работници.

Целият световен опит сочи, че когато минималните заплащания са резултат от преговори между социалните партньори, особено когато това става по икономически дейности на секторно/браншово ниво, договорените минимални възнаграждения са несравнимо по-адекватни на икономическата реалност. Това има незабавно положително отражение върху съответните отрасли.

Едно от популярните заблуждения е, че европейската практика е да има регламентирана МРЗ. Всъщност такава има в 18 страни от ЕС (включително и в България) с общо 125 милиона заети, докато в 10 страни с общо 119 милиона заети - няма. В страните без МРЗ безработицата е с 40% по-ниска, а средната заплата е с 66% по-висока.

Цитирам ви: „В момента МРЗ се определя, гледайки в тавана. Казват - бедни сме. Бедни сме, но трябва да работим, за да не бъдем.“ Не работим ли според вас?

Образно казано, твърде много хора у нас „поработват“ по малко. Работещите отговорно не са най-голямата част от работната сила. Ето фактите:

Според Евростат реалната производителност на труда на отработен час в България е едва 15% от средната за ЕС, докато средната работна заплата (СРЗ) е 21% от тази в ЕС.

България е на 5-о място в ЕС по размера на съотношението между МРЗ, отнесена към произвеждания БВП на глава от населението. У нас компенсацията на заетите (съвкупност от заплати, ваучери за храна, пари за транспорт и всякакви други придобивки) е 41% от БВП. По този показател страната ни изпреварва повечето балкански и източноевропейски страни, а ръстът му е най-голям от всички държави в ЕС. България е единствената страна в ЕС, където този показател расте постоянно и устойчиво.

СРЗ у нас е нараснала повече от два и половина пъти от както страната е член на ЕС. МРЗ в България заедно с Румъния нараства най-бързо в целия ЕС. Средното съотношение между МРЗ и СРЗ в ЕС (в държавите, където има регламентирана месечна минимална заплата) е 43%. В България с отчитането на задължителното средно доплащане за прослужено време (каквото няма в нито една друга страна в ЕС) МРЗ е 51% от СРЗ. За сравнение в САЩ съотношението е 30%.

Нека сме наясно: относително ниските доходи в България не са резултат от несправедливо разпределение на БВП. Сами виждате, че по данни на Евростат 41% от БВП отива при работещите.

Така че проблемът ни е в ниската производителността труда и за съжаление тук приносът на „поработващите“ е от ключово значение. Да, има държави, където дават месечни премии за идване навреме на работа (!), но и у нас положението никак не е розово. На значителна част от хората в буквалния смисъл на думата не им се работи. В предприятия със сделна форма на заплащане хората не си уплътняват работното време и се трудят пряко сили по 5 ч. на ден, като заработват примерно по 800 лв. месечно, вместо да изкарат по 1200 лв. за същото календарно време.

Да не говорим за огромния, непропорционален и напълно нереален брой на инвалидните пенсии. Или на болничните. Корупцията в тази област е известна на всички и това е ограбване на работещите за сметка на хитреците, превръщащи корупцията в национален спорт.

Настояват за по-сериозно повишаване на пенсионната възраст. Колко „по-сериозно“?

В такива случаи не се говори наизуст, а се взимат решения на база на актюерски изчисления. Отделен и много важен обаче е въпросът, че цели сектори стоят нереформирани и хора в трудоспособна възраст излизат в пенсия поради странните привилегии в техните сектори - на първо място сектор „Сигурност“. Каквото и да си говорим за стреса в работата на тези хора, за свръхнатоварването им, за отговорността им и прочее, не е нормално човек да се пенсионира на 46-47 години.

Изобщо не говоря за огромните обезщетения при напускане на работа и пенсиониране. Такива привилегии не получават нито неврохирурзите, нито авиационните инженери или учените, работещи по космически проекти.

И преди съм го казвал - аз имам в пъти повече скокове с парашут от колкото средния десантчик в България прави за цял живот, но не претендирам за ранно пенсиониране.

Отделен въпрос е, че всеки полицаи на улицата ще признае под сурдинка, че на всеки служител, реално работещ при тежки условия, се падат незнайно колко „лежачи“, казано на специфичния език на хората от сектор „Сигурност“. Трябва да се освободим максимално бързо от огромния баласт в системата, но досега нямаше никаква политическа воля за това.

Последната пенсионна реформа на Калфин не засегна сериозно секторите с ранно пенсиониране и така общата възраст за пенсиониране у нас остава ниска. Кой може да направи истинска реформа, без да се страхува от отпор, и кога трябва да стане това, без да е късно?

В случая „задават отговори“. Истинската реформа на ранното пенсиониране може да се направи само от парламентарно мнозинство и от правителство, за които основният приоритет е да направят спасителна промяна, а не просто да си стоят на власт в блажено неведение и нищонеправене. Нищонеправенето помага за по-дългото задържане на власт, но последиците от него са много тежки. Затова, който се захваща с управлението, трябва да е готов да плати политическата цена на свършеното. Това е задължително изискване за ранното пенсиониране, за медицинската и трудовата експертиза и др. болезнени въпроси.

Изисквате (предполагам от държавата) мерки за справяне с липсата на квалифицирани кадри. Факт е, че образовани млади хора заминават да работят в чужбина заради лошите условия на труд и заплащане у нас. Каква е отговорността на бизнеса по отношение „липсата на кадри“, като се имат пред вид лоши практики като недобри условия на труд - 12-15-часов работен ден; осигуряване на непълна заплата; неспазване на Кодекса на труда; на много малко места се ползва платен годишен отпуск и други?

Ако започнем отзад напред. Твърдението, че хората не ползват годишната си отпуска, просто не отговаря на истината. Нещо повече - в частния сектор работниците и служителите много по-редовно ползват годишните си отпуски в сравнение, да речем, с държавните служители. Поинтересувайте се колко са неизползвани отпуски при държавните служители. Такива неща в частния сектор изобщо не се допускат, поне в преобладаващата му част.

Вижте, поне в отраслите, където следим нещата много от близо - това са структуроопределящи отрасли като машиностроене и металообработване, електротехника, електроника, цялата преработваща промишленост, пътно строителство и прочее, работодателите са изправени пред такъв дефицит на квалифицирани кадри, че просто суровата реалност ги принуждава да са максимално внимателни с работниците си. И за добро и за лошо, работодателите са принудени буквално да „къткат“ своите работници.

Ние категорично се противопоставяме на описваните от вас лоши практики, повечето от които са типични проявления на т. нар. сива икономика. АИКБ всяка година изчислява индекса „Икономиката на светло“. За последните 5-6 г. неформалната икономика намалява, макар и не с темповете, с които ние бихме искали. Тази година отчитаме дори по-голямо „изсветляване на икономиката“. Тук е мястото да се каже, че нещата с миграцията на квалифицирани кадри от изток на запад не се решават „просто“. От синдикатите ни казват - вдигайте заплатите и нещата ще се оправят! Не ви ли изглежда прекалено лесно? Защо хората напускат Литва, Латвия и Естония, където заплатите са два пъти по-високи от тези у нас?

Въпросът далече не е само в заплатите, независимо че те са изключително важни. Хората, готови да поемат риск и да започнат начисто в друга страна, са много силно мотивирани от нежеланието си да понасят корупционната среда; да имат работа с правосъдие, което се критикува дори и от чуждестранните посланници; да четат всеки ден във вестниците за магистрати, изпълняващи нечии поръчки и така нататък и така нататък ... Нека не подценяваме българите и не свеждаме всичко до единия хляб. Хлябът е съдбоносно важен, но при една по-ведра обстановка в страната изтичането на мозъците и източването на работната сила щяха да бъдат в много по-малък мащаб. Та България е сред първите 30% в света според индекса за човешко развитие на ООН!

News.bg

✓ „Доброзорна“ автомобилна камара – дежавю с 20-годишна давност

Автор: Теодор Дечев, АИКБ

През миналата седмица пътниците по междуградските линии в страната бяха доста неприятно изненадани от предупредителните протестни действия на браншовите организации на автомобилните пътнически превозвачи. Мащабите на протеста бяха сериозни и вече бяха доста подробно отразени от средствата за масова информация. Затова ще спестя място и няма да повтарям вече многократно изнасяни факти.

Заслужава обаче, да се поговори повече за мотивите на този протест. Гражданите на Републиката вероятно се чудят, защо автомобилните превозвачи на пътници реагират толкова негативно срещу внесения от група депутати от ГЕРБ закон, който трябва да доведе до създаването на нова Българска автомобилна камара. За никого не е тайна, че този законопроект се подкрепя основно от една браншова организация, чиято специализация са предимно международните товарни превози и която е известна със знаковата фигура на лидера си - г-н Миролуб Столарски.

Последният е несъмнено публична и обществено позната личност. За последен път за неговата обществена активност се заговори, когато стана ясно, че е запазил на свое име в съда името на проектираната нова камара, чието основаване се гласи по законодателен път. Вероятно, за да не го откраднат противниците на законопроекта, който от всякакви посоки се квалифицира като скандален.

И наистина, защо е толкова негативна реакцията срещу въпросния законопроект? Вероятно, защото не всички в България са членове на Дружество "къса памет" и си спомнят друг драматичен случай с практически същото съдържание - сагата със силовото налагане на строителния отрасъл на небезизвестната Строителна камара преди 12 години. Франкофоните в този

случай биха заговорили за "дежа вю". Нека припомним какво се случи и защо спомените за тези събития са толкова болезнени и предизвикват толкова остра реакция, на освен един куп браншови организации, против законопроекта се изказаха и национално представителните работодателски организации - АИКБ, БСК и БТПП.

Някъде през 2006 година, тогавашното Министерство на регионалното развитие и благоустройството внесе в Министерския съвет законопроект за начина на воденето на регистъра на строителната професия. Тогава имаше различни мнения дали изобщо трябва да има такъв регистър, но това вече не беше въпрос на дискусия, защото в Закона за устройство на територията имаше изричен текст, който изискваше приемането на отделен специален закон за регистъра на строителната професия.

МРРБ беше подготвило законопроект, който шокира не само бранша, а и целокупната общност на работодателските организации. Ние мрачно се шегувахме, че законопроектът на практика "национализира" тогавашната Българска строителна камара, превръщайки я на практика в държавна институция. Съвсем отделен въпрос беше, че достатъчно на брой, достатъчно големи браншови организации от строителния отрасъл бяха пренебрегнати и мнението им изобщо не беше потърсено.

Законопроектът естествено предизвика буря от негодувание - и сред браншовите, и сред националните организации на работодателите. Тогава министър Гагаузов направи нещо безпрецедентно за българската практика до онзи момент - призна правото на мнение на работодателските организации, оттегли си собствения законопроект от Министерския съвет и възложи на комисия от представители на работодателите да напише нов проект на закон за строителния регистър.

Беше толкова хубаво, че чак не беше за вярване. Впоследствие разбрахме, че наистина не е било за вярване, но в първия момент представителите на работодателите взеха на сериозно демарша на г-н Министъра и похарчиха повече от месец време, за да направят проект на закон, който да отговори на следните изисквания:

- да сложи основата на саморегулацията в строителния бизнес;
- да ангажира в процеса на саморегулация ДОБРОВОЛНИ работодателски, браншови структури;
- да съдейства за консолидирането на браншовите организации, без да ги слива и/или разтурва принудително и да не обезличава съществуващите организации, които имат своя физиономия, приоритети и специализация. (Консолидацията трябваше да се осъществи чрез създаване на Конфедерация с максимално свободен достъп за всички браншови организации на строителите от всички "десени").
- да осигури адекватно представяне на всяка от браншовите организации при управлението на Конфедерацията;
- да уреди в детайли начина на водене на РЕГИСТЪРА.

Както вече няколко пъти стана дума, причината за написване на закона беше изискването на Закона за устройство на територията да се уреди законодателно въпроса за ВОДЕНЕТО НА РЕГИСТЪРА. Такова беше "техническото задание" - това беше изработено и "доставено". Създадената работна група хвърли огромни усилия, за да направи наистина приемлив текст и на 21 февруари 2006 г., тя представи окончателния вариант на проекта си. Общо взето, участниците в работната група нарушиха "българското" правило, всеки да тегли чергата към себе си, направиха редица компромиси в различни посоки и в крайна сметка предложиха текст, който беше приет от министър Гагаузов като "знаков", като "прецедент" и като "много добър".

С предложението законопроект се предвиждаше регистърът да се води от ДОБРОВОЛНА конфедерация на съществуващите браншови работодателски организации, където членството също е ДОБРОВОЛНО. За първи път се предлагаше текст на законопроект, който е "включващ" и не цели елиминирането на едни или други браншови организации от поемането на определена административна функция, предоставена от Държавата.

Законопроектът решаваше също така начина на воденето на регистъра, при това в детайлен вид. От текста на законопроекта ставаше ясно, че воденето на регистъра не е привилегия, а сериозен ангажимент, който ще доведе до сериозни разходи от страна на браншовиците, на които щеше да им се наложи да го финансират. Предложеното решение за създаване на доброволна, браншова работодателска конфедерация, която да поеме воденето на професионалния регистър на физическите и юридическите лица, извършващи строителство, имаше огромно значение като прецедент. За първи път държавата щеше да прехвърли своя административна функция в един от отраслите на икономиката посредством специален закон.

Това щеше да доведе до създаване на "включващо" и забележително по своята прозрачност управление на регистъра, в което щеше да може да участва ВСЯКА представителна браншова организация от строителството. Въпросът за прозрачността и коректността при воденето на регистъра беше от особено значение за браншовите организации в строителството. Причината за поставяне на подобен акцент беше, че у колегията имаше сериозни подозрения, че са възможни злоупотреби със събраната информация при провеждане на търгове и конкурси.

В изработването на законопроекта участваха особено дейно упълномощените представители на: Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска стопанска камара (БСК), Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Съюзът за стопанска инициатива (ССИ), Българска строителна камара (БСтрК), Национална строителна федерация (НСФ) и на Българска асоциация по изолации в строителството (БАИС). Проектът се подкрепяше допълнително и от още няколко браншови организации в строителството. Толкова широкият спектър на участниците в подготовката му придаваше особено висока стойност на готовия текст.

Правната дирекция на МРРБ направи само редакционни промени в текста и се отнесе с максимално уважение към труда на работната група и към консенсуса между работодателските организации. Същото стана и в Министерския съвет. В Народното събрание беше внесен проект на Закон за централния професионален регистър на физическите и юридическите лица, извършващи строителство.

Между другото, този акт стана повод министър-председателят да инициира създаването на работна група за изработване на Закон за браншовите организации, в която освен държавните ведомства, бяха представени всички представителни на национално ниво работодателски организации в Р. България. Законопроектът беше изготвен след дълги дебати, постигане

на трудни компромиси и изчистване на много подробности и е един от примерите за много добра работа в сферата на социалния диалог на национално и на браншово ниво едновременно.

Така, изработването на законопроекта за Централния професионален регистър на физическите и юридическите лица, извършващи строителство, съответно внесен в Народното събрание от Министерския съвет, се оказа за добро или за лошо пилотен проект при изготвянето на проект на Закон за браншовите организации.

Действително, законопроекът за браншовите организации, така и не беше внесен в Народното събрание, поради обструкциите на един мастит държавен служител от Министерството на труда и социалната политика (МТСП), както и поради разколебаването на една от национално представителните работодателски организации, но това с нищо не намалява стойността на положените усилия в хода на изработването му.

Така, до средата на месец ноември 2006 г., всички представители на работодателските организации имаха сериозни основания за оптимизъм по отношение на законодателното уреждане и практическото развитие на диалога между браншовите работодателски организации и Държавата.

И когато всички смятаха, че щастливият край е на една ръка разстояние, ... народните представители взеха нещата в свои ръце и се захванаха с прекрояването на закона. Дотогавашният оптимизъм беше попарен от случилото се по време на дебатите и приемането на първо и второ четене на Закона за централния професионален регистър на физическите и юридическите лица, извършващи строителство, който беше трансформиран в крайна сметка в ... Закон за камарата на строителите (обнародван в Държавен вестник, брой 108, петък, 29 декември 2006 г.).

Направените драстични изменения в текста на законопроекта между приемането му на първо и на второ четене, предизвика острата реакция на повечето браншови организации от строителния отрасъл, както и категоричното неодобрение на някои от най-ангажираните в неговото изготвяне представителни на национално ниво работодателски организации.

Някъде около 30 ноември 2006 година, стана ясно, че Законът за централния професионален регистър на строителните фирми между първо и второ четене в Парламента е безнадежно осакатен. Народните представители Костадин Паскалев (Коалиция за България), арх. Силвия Алексиева (Коалиция за България) и арх. Борислав Владимиров (НДСВ) имаха основна заслуга за предлагането на такива промени в законопроекта, които по същество да доведат до създаването на нов законопроект.

Нещата бяха върнати на изходната точка. Прокара се създаването на изкуствена, монополна, квази-държавна камара с членство, което на практика щеше да е задължително. Направените промени в текста на законопроекта между първото и второто четене напълно убиха духа му и отрекоха неговата консолидираща и "включваща" философия.

Доста бързо на работодателите и от националните, и от повечето браншови организации им стана ясно, че са ги водили за носа. Първи ги "успокои" заместник - министърът на регионалното развитие и благоустройството Савин Ковачев. Въпреки цялата драматургия с първоначалното предлагане на "Законопроекта Гагаузов" той заяви пред журналистите:

"Не се чувствам нещастен от факта, че законът не е този, който вкарахме в Министерски съвет."

От своя страна тогавашният председател на комисията по регионално развитие в НС - г-н Ремзи Осман (ДПС) и бившият министър на регионалното развитие и благоустройството - г-н Евгени Чачев (ДСБ), също заявиха на висок глас своето задоволство. Те занареждаха:

"Не се променя философията на законопроекта, той цели ясни правила и идентификация на субектите на строителство в интерес на обществото и на крайния потребител."

Такова трогателно парламентарно единство рядко става факт, но тук депутатите вървяха в единен строй. Единственият народен представител, който препоръча все пак да се потърси по-широка браншова подкрепа сред различните браншови организации за новите промени, беше Христо Кирчев (ОДС).

Междувременно, от Българска строителна камара (БСтрК), която трябваше според "Законопроекта Гагаузов" да бъде трансформирана в "Строителна камара" или според крилатата фраза на вече покойния председател на БСК - г-н Божидар Данев, да бъде "национализирана", се обърнаха на сто и осемдесет градуса и също се съгласиха, че макар и променен, този вариант на законопроекта не променя философията на техните представи как да изглежда закона.

Всички непредубедени странични наблюдатели веднага видяха, че с направените промени, народните представители всъщност създадоха Камара на строителите по модела на вече съществуващите камари на архитектите и инженерите от инвестиционното проектиране, а не инструмент за консолидиране на съществуващите до тогава доброволно създадени и добре функциониращи браншови организации. Това не се и криеше от идеолозите на създаването на новата Строителна камара. Арх. Б. Владимиров направо си го каза:

"Ще бъде създадена вероятно по подобие на съществуващите вече КАБ и КИИП и на същия принцип..."

На новата структура, която трябваше да се създаде "на гола поляна" под бдителния надзор на областните управители, държавата делегира част от функциите си - най-вече воденето на злополучния регистър на строителната професия.

Според новата версия на Закона, свикването на учредителното събрание на Строителната камара, трябваше да стане в тримесечен срок след влизането в сила на закона, след като в двумесечен срок от приемането му Министерът на регионалното развитие и благоустройството, трябваше да издаде заповед за условията и реда за свикване и провеждането му.

Тук бих могъл да напиша и някои размишления за "ползата" от създаването на Камарата на архитектите, Камарата на инженерите от инвестиционното проектиране, че и на Камарата на геодезистите, но ме е страх, че ще ме изключат от КИИП за "уронване на престижа ѝ". След което няма да мога да проектирам и един курник, ако ми се наложи. Затова - да са живи предни зъби, сядам си на ръцете, че все ги тегли към клавиатурата и се ограничавам с протестите си срещу безумната идея за създаването на поредната съсловна организация (на практика с любимото на всички ни доброЗОРНО членство), на която ще бъдат делегирани някакви държавни административни функции, досущ както в сагата със Строителната камара.

Много неприятен ефект от текста на Закона за Строителната камара беше, че той на практика ерозираше социалния диалог в Р. България. Основание за подобно твърдение и до ден днешен ни дава фактът, че категорично беше отхвърлено предложението регистърът да бъде воден от доброволна конфедерация на организациите, които към 2006 година, вече повече от петнадесет години осъществяваха трипартитното и бипартитното сътрудничество в строителния отрасъл. Особено унизителен беше фактът, че ставаше дума точно за организациите, които осъществяваха успешно колективното договаряне на отраслово равнище в строителството. Оказа се, че когато става дума за поемане на ангажименти пред работниците и техните организации - синдикатите, браншовите организации на работодателите са добре дошли. Но когато става дума за участие в осъществяването на една административна процедура, което трябваше да разтовари държавната администрация от допълнителни разходи, съществуващите браншови организации вече не бяха подходящи и достойни. Подобен подход, волно или неволно, нанесе тежък удар по създадените на доброволен принцип организации, които бяха изнесли на гърба си създаването на културата на индустриалните отношения и социалния диалог в строителния отрасъл. След получаването на подобна "плесница", членовете на браншовите организации можеха основателно да се запитат, каква е стойността на тези доброволни граждански структури пред законодателната власт, която ги negliжира толкова категорично?

Естествено, работодателските организации и особено браншовите съюзи, с чийто труд депутатите се бяха подиграли много грубо, не приеха законопроекта. Затова и цялата работа по приемането му течеше много бързо и полуконспиративно.

Моя милост, в тогавашната ми битност на заместник-председател на Съюза за стопанска инициатива (ССИ), така и не успях да убедя народните представители в Комисията по регионално развитие, че те не просто променят много сериозно съдържателната страна на един законопроект между първо и второ четене, при тотално нарушение на правилника на Народното събрание, но и променят основата на законопроекта, която е заложена с консенсус от вносителя и всички представители на браншовите съюзи. Всъщност, не само не успях да ги убедя, а срещнах големи трудности и с това да ме чуят, защото председателят на парламентарната комисия, г-н Ремзи Осман ме прекъсна точно седем пъти, докато говорих. Всеки път, той започваше с думите "аз съм либерал но, ...".

След това Комисията по регионално развитие с трогателно единодушие гласува "за" безобразно осакатения законопроект. Официално, идеята за създаване на въпросния закон, освен да удовлетвори изричното изискване на Закона за устройство на територията (ЗУТ) според министъра на регионалното развитие Асен Гагаузов, беше ужким да се създаде повече прозрачност в бранша. Цитираха се лоши практики от рода на това, строителните предприемачи да регистрират за всеки отделен обект отделна компания, която да закриват малко след като продадат сградата. Браншът не възразяваше срещу прозрачността и повечето светлина, а основателно заподозря, че се прокарва монополното присъствие на съществуващата в момента Българска строителна камара (БСтРК) в контрола над бъдещия регистър и над отрасъла като цяло.

За да успокои или по-скоро, за да приспи вниманието на негодуващите, които в първия момент бяха изключително остри и безкомпромисни, министърът заяви, че ще даде възможност на всички участници от браншовите съюзи да сформират работна група и да подготвят текст, който да ги удовлетворява. Така се стигна до версията на новия законопроект, в който се предвиждаше да се създаде конфедерация, в която регистрираните браншови съюзи да участват на квотен принцип.

С направените промени в законопроекта, народните представители изцяло промениха философията на законопроекта. Промяната от "конфедерация" на "камара" беше не само терминологичен въпрос, а откровена отмяна на квотния принцип за участието в нея и на функцията ѝ да консолидира отрасъла.

България е парламентарна република и при други обстоятелства щеше да бъде много радостно, че депутатите са проявили самостоятелност и радикално са променили законопроект, внесен от Министерския съвет, тоест от управляващото мнозинство. Оказа се обаче, че в Народното събрание има странен консенсус, въз основа на който беше бламиран законопроект на Министерския съвет по много специализиран и деликатен въпрос, съгласуван с цялата браншова бизнес общност. За друг подобен случай, аз не мога да се сетя и може да са каже, че едва ли е ставало дума само за самостоятелността и за първенстващата роля на народните представители в законодателния процес. Днес обаче, по почти същия начин, група депутати се опитват да отиграят същата схема в автотранспорта

Проблемите около Закона за централния професионален регистър на физическите и юридически лица, извършващи строителство (както се наричаше законопроектът, внесен от Министерския съвет) създадоха съвсем други усещания - не за първенство на Парламента в законодателния процес, а за тих сговор за "финтиране" на "разбунените" работодателски национални и браншови организации и за поставянето им пред свършен факт точно тогава, когато най-малко очакват това. Както беше описано по-горе, преди 12 години, народните представители в Комисията по местно самоуправление, регионално развитие и благоустройство, под вещото ръководство на г-н Ремзи Осман и при пълното съгласие в целия политически спектър от ДСБ до БСП (Коалиция за България) през ОДС, НДСВ и ДПС, (тоест при желязно единодушие между управляващи и опозиция), окончателно унищожиха законопроекта, внесен от Министерския съвет. Гласуваният на първо четене законопроект дори беше преименуван - той стана Закон за камарата на строителите.

Нетипичната за депутатите пъргавина не спря до тук. Народните представители се развихриха до такава степен, че Законът беше приет на 21 декември 2006 г. и светкавично обнародван в Държавен вестник на 29 декември 2006 г. Като преброим, колко работни дни имаше между 21-ви и 29-и декември 2006 г., ще видим, че темповете наистина са били светкавични. Администрациите на Народното събрание, Президентът на Р. България, подписаха закона за обнародване и редакцията на Държавен вестник проявиха невероятна оперативност. Неща, които друг път стават доста мудничко, в дадения случай протекоха с бързината на човешката мисъл.

Оставени в ръце с пробитото корито, съвсем като в приказката на Александър Сергеевич Пушкин, недоволните национални и браншови работодателски организации разказаха в подробности изнесеното по-горе пред журналистите на 03 януари 2007 г. в Пресклуба на БТА. Така Новата 2007 година започна с почина: "Нова Година - нов скандал", сякаш в чест на придобитото толкова лелеяно членство на България в ЕС.

От гледна точка на днешните колизии около лансирането на Закон, който да създаде същото чудовище каквото е Строителната камара, но сега в автотранспортния (под)отрасъл, можем с чиста съвест да кажем, че тече бавен, но за сметка на това много последователен процес на "изяждане" на доброволните организации на превозвачите, за сметка на заместването им с така наречената "Българска автомобилна камара".

Предлаганата в обсъждания тези дни законопроект "Българска автомобилна камара" е лика-прилика със Строителната камара. Единствената разлика е в това, че при създаването на Строителната камара станахме свидетели на много по-разчупена драматургия и различни процедурни хватки, докато сега се кара по-направо. Отново една съществуваща браншова организация (тази на г-н Миролуб Столарски) се гласи да "оглави" бранша, а всички браншови организации, които на някакъв етап са участвали в социалния диалог и колективното договаряне са нарочени да бъдат "разкарани" от сцената.

Много показателно е, че всички браншови организации, които през годините по едно или друго време са участвали в колективното договаряне на отраслово и на подотраслово ниво, които са поемали и съответно спазвали ангажименти спрямо социалните си партньори - синдикатите, днес са в първия ред на тези, които протестират срещу повтарянето на театровете със Строителната камара - този път в сферата на автомобилния транспорт.

Отделен въпрос е, че в самия автомобилен транспорт има твърде различни по своя характер дейности и проектът на новата полу-държавна Българска автомобилна камара на практика ще доведе до това превозвачите на товари да "осъществяват саморегулацията" на ... превоза на пътници. Това е абсолютно неприемливо, но за сега няма кой да чуе. Депутатите - вносителите на законопроекта образно казано са си седнали на ината и повтарят като развалена грамофонна плоча как законодателното им недоносче "ще обедини бранша" и как новата структура ще се изправи срещу "лошия Макрон".

Трябва да се отбележи, че опитът на Строителната камара показва, че подобни форми на "саморегулация" не водят до добро и за потребителите на услугите ѝ. На дебатите с представителите на Комисията по транспорт в Народното събрание беше цитирано, че членският внос в Строителната камара варира от 1200 до 80000 лева годишно в зависимост от големината на фирмата. Тези числа няма как да бъдат отнесени към "добрите практики" нито в регулирането, нито в саморегулирането на бранша. Те доведоха единствено до построяването на една много импозантна сграда на Строителната камара и ... толкова.

И днес, както и преди 12 години можем и трябва да кажем: тенденцията към създаване на архаични съсловни структури става вече застрашителна и тя е вредна за социалния диалог и индустриалните отношения в България. Ние все пак можахме да преглътнем създаването на съсловни структури със задължително членство като Камарата на архитектите и Камарата на инженерите от инвестиционното проектиране, с аргумента, че става дума за организации на физически лица, упражняващи свободни професии.

Сега обаче, за втори път в историята и практически по един и същ сценарий, на бизнеса от даден бранш му се налага с груба сила да обединява предприятия - най-вече юридически лица в квази-държавна монополна структура, която ще носи всичко най-лошо от наследството на съсловните организации.

Участието на подобна структура в социалния диалог е в тежък конфликт с конвенциите на МОТ и това беше многократно подчертано по време на досегашните дебати. Също така не можем да не отбележим, че досегашното участие на Строителната камара в колективното договаряне беше резултат единствено на проявената търпимост на всички останали към тази деформация. Днешната амбиция на дружината на г-н Столарски на оглави подотрасъла (бранша) на автомобилния транспорт ни налага да напомним, че тази общност няма никакъв пиетет към социалния диалог.

Разбира се, лансирането на подобни структури е в пълен дисонанс и с практиките на консултиране на бизнес- и работодателските организации, възприети от Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета на ЕС.

Така че, не бива да се чудим защо браншовите организации на превозвачите протестират и защо беше предупредителният протест от миналата седмица. Протестите в никакъв случай не са любимото занимание на работодателите, но поведението на вдъхновителите на злополучния законопроект за автомобилната камара, както и на вносителите на законопроекта със страшна сила тласкат организираното работодателство в бранша към нов епизод на протестните действия. И тогава всички ще разберат мащаба на недоволството на работодателите от бранша.

P.S. Още един исторически спомен. На 07 февруари 2007 г., в зала "Запад" на Народното събрание се състоя крайно интересна среща. На нея представителите на работодателските организации от тогавашния състав на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), изнесоха пред представители на Висшия съвет на БСП и на членове на Парламентарната група на "Коалиция за България" подробни данни за влошаването на състоянието на регулаторната рамка в страната и за своеволията на общините в тази насока.

На тази среща беше повдигнат остро въпросът за необходимостта да се прекъсне практиката на създаване по законодателен ред на "камари" със задължително членство и / или с квази-държавен характер. Специален и много остър коментар беше направен за Закона за камарата на строителите.

Тогава представителите на ВС на БСП - г-жа Мая Манолова и г-н Петър Димитров, заявиха принципното си съгласие със заключенията на работодателите. Днес, г-жа Корнелия Нинова на този етап подкрепя протеста на националните и браншовите работодателски организации. Дано остане до край на тази позиция.

[Economic.bg](#)

✓ България и Молдова вече ще си обменят работна ръка

Подписаният между двете страни документ регламентира наемането на работници за срок до максимум 3 години. България и Молдова вече ще си обменят работна ръка. Това става възможно чрез подписана вчера Спогодба за регулиране на трудовата миграция между двете страни.

Документът, който беше подписан от българския и молдовски социални министри Бисер Петков и Светлана Чеботари, регламентира наемането на молдовски работници в България и на български в Молдова за срок от 1 година с възможност за последващо удължаване за общо до 3 години. Обхваща се и обменът на сезонни работници между двете страни за период до 9 месеца годишно.

Спогодбата ще се прилага за граждани на двете държави, които имат трудов договор и разрешение за пребиваване на територията на другата страна, без да е необходимо отделно разрешение за работа. Документът беше подписан в присъствието на заместник министър-председателя Валери Симеонов вчера в Министерството на труда и социалната политика (МТСП).

Влизането, пребиваването и заетостта на работниците-мигранти ще се регламентират по законодателството на приемащата държава. Спогодбата гарантира, че в приемащата страна работниците ще имат същите трудови права и задължения, които са в сила за местните служители и че ще се ползват от еднаква защита на работното място в съответствие с националното ѝ законодателство.

Възнаграждението на работниците, както и условията на труд ще се определят индивидуално в сключените с работодателите трудови договори, съобразно приложимото законодателство спрямо работниците на приемащата страна със същата професия и квалификация. Наетите работници ще могат да бъдат придружавани от членове на техните семейства.

Преди подписването на документа министър Петков отбеляза, че през последните години безработицата в България се понижава бързо, но пазарът на труда у нас изпитва недостиг на работна сила. Той добави, че за да реши този проблем, правителството предприема мерки за облекчаване на наемането на работници от страни извън ЕС и подписването на спогодба за трудовата миграция с Молдова е крачка в тази посока.

Министър Петков и министър Чеботари дадоха висока оценка на досегашното партньорство между България и Молдова в сферата на социалната политика и изразиха увереност, че сътрудничеството между двете страни ще се задълбочи. По време на разговора си двамата обсъдиха теми, свързани с пенсионно-осигурителната система, пазара на труда и повишаването на квалификацията на работната сила, политиката за интеграция за хората с увреждания и други.

[БНТ](#)

✓ Втори ден на пленарната среща на Комисиите по европейските въпроси в София

Разпределението на европейските средства в следващия бюджет период след 2020 г. ще бъде водеща тема на продължаващата и днес среща на председателите на парламентарните комисии по общностни въпроси на Европейския съюз.

Дебатът за европейската многогодишна финансова рамка започна именно по времето на Българското европредседателство и се очаква да приключи преди евроизборите догодина. Според досега обявените параметри през следващия бюджетен период отново ще бъдат заделени средства за изграждане на инфраструктура, селско стопанство и образование. Ново перо ще бъдат парите отпускани за опазване на външните за европейския съюз граници.

След днешния форум се очаква парламентарните шефове да излязат със специална декларация със свои предложения за разходването на евросредствата след 2020 г.

[Investor.bg](#)

✓ Потреблението на ток в страната продължава да пада

При производството на ток от биомаса се забелязва увеличение с 5,95 пункта

Производството на електроенергия в периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. е спаднало с 3,14 на сто спрямо периода 01.01.2017 г. - 17.06.2017 г. Това сочат последните оперативни данни на Електроенергийния системен оператор (ЕСО).

Данните показват, че от 1 януари 2017 г. до 17 юни 2017 г. са били произведени 21 144 961 MWh електроенергия, а за аналогичния период на тази година произведеният ток е 20 481 250 MWh. Предишните данни на ЕСО, които бяха за периода 01.01.2018 г. - 20.05.2018 г. спрямо 01.01.2017 г. - 20.05.2017 г., отчитаха спад на производството с 4,61 на сто.

Цифрите показваха, че от 1 януари 2017 г. до 20 май 2017 г. са били произведени 18 146 296 MWh електроенергия, а за аналогичния период на 2018 година произведеният ток е бил 17 309 160 MWh.

Потреблението в страната за периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. спрямо 01.01.2017 г. - 17.06.2017 г. е спаднало с 5,71 пункта. Цифрите на ЕСО сочат, че през първите шест месеца и 17 дни на изминалата година са били изразходвани 19 221 778 MWh ток, докато през аналогичния период на тази година потребеното количество електроенергия е 18 124 859 MWh.

Предишното измерване показваше, че потреблението в страната за периода 01.01.2018 г. - 20.05.2018 г. е спаднало с 4,61 на сто спрямо 01.01.2017 г. - 20.05.2017 г. и е с 6,49 пункта по-малко.

Данните показват, че от началото на годината до 17 юни 2018 г. България е изнесла с 22,53 процента повече ток спрямо този период на изминалата 2017 г. За периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. страната ни е изнесла 2 356 391 MWh електроенергия, докато в периода 01.01.2017 г. - 17.06.2017 г. - 1 923 183 MWh. Данните за периода 01.01.2018 г. - 20.05.2018 г. спрямо 01.01.2017 г. - 20.05.2017 г. сочеха, че повишението на износа на електроенергия е 16,16 процента.

С 8,45 на сто по-малко е произведената електроенергия от базовите мощности, като АЕЦ "Козлодуй", ТЕЦ "Марица-изток 2" и т.нар. американски централи - ТЕЦ "ЕЙ И ЕС Гълъбово" и ТЕЦ "Контур Глобал Марица Изток 3", показват още данните на ЕСО. Ако от началото на 2017 г. до 17 юни 2017 г. от базови мощности са били произведени общо 17 995 258 MWh, то за аналогичния период на 2018 г. произведеният ток от базовите централи е 16 474 450 MWh.

С 0,01 пункта по-малък е дялът на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в преносната мрежа. През периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. техният дял е 589 747 MWh, докато за аналогичния период на 2017 г. дялът на ВЕИ в преносната мрежа е бил 589 799 MWh.

Вятърните електроцентрали /ВяЕЦ/ от 1 януари до 17 юни тази година са произвели с 1,37 процента повече ток или 342 838 MWh, от 1 януари до 17 юни миналата година - 347 524 MWh, а фотоволтаичните централи - с 1.38 на сто повече - или 170 071 MWh през периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. спрямо 167 762 MWh за 01.01.2017 г. - 17.06.2017 г.

При централите, които работят на биомаса, се отчита спад на произведената електроенергия с 8,90 пункта. За периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г. те са произвели 72 152 MWh, докато за аналогичния период на 2017 г. са били произведени 79 199 MWh.

Участието на ВЕИ в разпределителната мрежа е с 8,91 на сто по-малко. От началото на годината до 17 юни 2018 г. ВЕИ са участвали в разпределителната мрежа с 777 783 MWh електроенергия, докато за същия период на миналата година участието на възобновяемите енергийни източници в разпределителната мрежа е било 853 879 MWh. В този сегмент спадът е най-голям при фотоволтаичните централи - минус 12,13 процента. За посочения период на 2017 г. ФЕЦ са участвали с 453 967 MWh., докато за тази година - с 398 913 MWh. Тази година се отчита спад при участието на вятърните електроцентрали в разпределителната мрежа с 7.86 на сто - 324 783 MWh за 01.01.2017 г. - 17.06.2017 г. , спрямо 299 270 MWh за периода 01.01.2018 г. - 17.06.2018 г.

При производството на ток от биомаса обаче се забелязва увеличение с 5.95 пункта - 79 600 MWh от 1 януари до 17 юни тази година, спрямо аналогичния период на 2017 г. - 75 129 MWh.

През първите три месеца на годината ВЕЦ-овете са генерирали с 54,70 процента повече електроенергия в сравнение с аналогичния период на 2017 г. През първите пет месеца на изминалата година от ВЕЦ са се произвели 1 706 025 MWh електроенергия, докато за 2018 г. произведеното количество ток е 2 639 270 MWh.

БНР

✓ Радев: Българското правителство показва кураж, като избра темата Западни Балкани

Борисов: Ако сега не се помогне на Западните Балкани, след това ще е много късно

Ключовият приоритет на Българското председателство - европерспективата за страните от Западните Балкани, получи висока политическа оценка на провеждащата се в София заключителна среща на комисиите по европейските въпроси на страните членки на Съюза.

Президентът Румен Радев приветства усилията на правителството, а премиерът Борисов изтъкна ролята на страната ни при поставянето на темата в европейския политически дневен ред.

Президентът Румен Радев определи като кураж изборът на правителството да включи темата за разширяването на ЕС със страни от Западните Балкани.

"На първо място Българското правителство разработи точните приоритети за своето председателство. Да вземем например Западните Балкани. Всички ние сме съгласни, че не можем да говорим за просперираща и стабилна Европа, без да гарантираме сигурността и стабилността на Западните Балкани. Ако не дадем европейска перспектива на Западните Балкани, рано или късно те ще дадат балканска перспектива на Европа. Българското правителство показва кураж като избра много трудна тема, регионът е много крехък, няма гаранция за успех въобще, но някой трябва да поеме отговорността и да посочи проблемите и да предприеме действия", каза държавният глава пред участниците в заключителната двудневна конференция на комисиите по европейските въпроси на парламентите на страните от Европейския съюз.

Форумът в София беше открит от председателя на Народното събрание Цвета Караянчева:

"Българската страна допринесе активно за постигане на целите, набелязани в програмата на триото Естония, България, Австрия. Българското председателство успя да постави основен акцент и да върне вниманието върху интеграцията на страните от Западните Балкани в ЕС. В този контекст разширяването на Съюза остава ключова политика, като главната цел е запазването на сигурността и просперитета на европейския континент".

Караянчева изрази надежда, че постигнатата подкрепа в националните парламенти и от Европейския парламент за процеса за разширяване ще бъде адекватно отразена от европейските правителства и на предстоящия Съвет на Европейския съюз.

Премиерът Бойко Борисов изтъкна като два ключови въпроса по време на председателството европейската перспектива за Западните Балкани и превенцията за миграцията. Той призова за съгласие и подкрепа за страните от региона:

"Моля ви, да имате предвид, че ако сега не се помогне на Западните Балкани, след това ще е много късно, много късно и големите геостратегически играчи само това чакат. И Русия, и Турция, и Щатите, и Китай. Така че, ако не сме ние, Европейският съюз, най-лесният начин да се влезе в Европа е през Западните Балкани като сфера на влияние. Нищо не струва, смятали сме го - с магистрала, с жп линии, с пристанища, с дигитална инфраструктура, ще отиде за следващите 10-

15 години не повече от 32-33 милиарда евро, а казват, че войната в Косово, в Сараево, в Мостар ни е струвала над 50 милиарда".

Борисов приветства подписването на договора между Скопие и Атина за името на Македония:

"Да, протести има, недоволни има, но всеки който наблюдава отстрани и разбира се с посредничеството на г-жа Могерини, комисар Хан, Матю Нимиц и разбира се, всички нас, това стана факт."

Премиерът Бойко Борисов поиска и по време на този форум всички външни граници на ЕС да се затворят и мигрантите да се пропускат само през контролни пунктове.

Министърът на европредседателството Лиляна Павлова съобщи, че предстоят преговори в края на месеца по реформата на Дъблинското споразумение за убежищата и по пакета "Мобилност".

Вицепремиерът и външен министър Екатерина Захариева призова националните парламенти на страните членки на ЕС да подкрепят страните от Западните Балкани в европейската им интеграция:

"На 26-и юни предстои Съвет по по общи въпроси, който ще разгледа и доклада по разширяване и се надявам. Защо е толкова важен? Защото 2016 година си спомняте нямаше заключения. Българското председателство полага всички усилия тази година да има заключения, които да дадат и да започнат, да вземат решение за започване на преговори с нашите приятели в Скопие след решаването на името, както и позитивен тон и препоръка за нашите приятели в Тирана."

От София външният министър на Македония Никола Димитров, ден след подписването на споразумението за името Северна Македония, отново напомни, че Скопие очаква покана за членство в ЕС и НАТО:

"Чакаме пред вратата на ЕС и НАТО от твърде много години. За нас е важно да знаем, че веднъж намерили ключа няма да има друга врата, която да бъде затръшната в лицето ни."

[News.bg](#)

✓ Дават извънредна помощ на розопроизводителите

Държавният фонд Земеделие отпуска извънредна помощ de minimis на розопроизводителите.

Целта на извънредна помощ е да се укрепи розопроизводството в страната и да се запази и стимулира този традиционен и важен отрасъл за България.

Срокът за подаване на заявленията е от 2 до 13 юли 2018 година.

Подпомагането се предоставя на площ и цели да се покрият част от разходите по отглеждане на културата маслодайна роза.

Общият размер на помощта, която може да се предостави на един земеделски стопанин или предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 15 000 евро (29 337.45 лв.) за период от три бюджетни години (2016 г. - 2018 г.).

Размерът за подпомагането на хектар ще се определи от Министерство на земеделието, храните и горите, след подаване на всички заявления за участие по схемата.

Държавната помощ се предоставя на физически лица, еднолични търговци и юридически лица, регистрирани като земеделски стопани съгласно Наредба №3 от 1999 г., отглеждащи маслодайна роза.

Лицата могат да кандидатстват в Областните дирекции на Държавния фонд Земеделие, отдел "Прилагане на схеми и мерки за подпомагане" по постоянен адрес на физическото лице или едноличния търговец (при кандидатстване на ФЛ или ЕТ) и по седалището на юридическото лице (при кандидатстване на ЮЛ).

[В. Сега](#)

✓ Само 52 големи фирми са поискали европари за енергийна ефективност

По-малко от 500 малки и средни фирми са получили пари за енергийна ефективност по програма "Иновации и конкурентоспособност". Общият брой на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ е 448 за над 329.3 млн. лв. Десет договора са били прекратени, а приключилите контракти с извършени финални плащания са едва два. Това става ясно от документите от последното заседание на Комитета за наблюдение на програмата, показва справка на в. "Сега". Оказва се, че големите фирми не са толкова активни и при тях сключените договори за енергийна ефективност са само 52 за 96.6 млн. лв. Всички те са в процес на изпълнение, а сумата на извършените плащания е около 2.5 млн. лв.

Енергийната ефективност е само една от възможностите за кандидатстване по програма "Иновации и конкурентоспособност". Бюджетът на мярката е над 607 млн. лв. С тези пари големи, малки и средни фирми могат да кандидатстват за закупуване на нова техника клас А, енергоспестяващи уреди за отопление и охлаждане и др. По европрограмата фирмите могат да кандидатстват и за покупка на нова техника, има пари и за иновации. В края на миналата седмица зам.-министърът на икономиката Александър Манолов обяви, че започват проекти на обща стойност от близо 40 млн. лв. за нововъведения в българските фирми. За иновации са кандидатствали 360 фирми, като от тях са били избрани 84 предприятия. "Без иновации няма растеж. Това е простата максима, която движи глобалната икономика днес и темпото на тяхното внедряване ще определи растежа на предприятията в бъдеще", каза Александър Манолов. Към 1 юни 2018 г. по "Иновации и конкурентоспособност" са изплатени над 700 млн. лв. и са сключени 1850 договора на обща стойност 1.7 млрд. лв., заяви той.

✓ Румен Радев заминава на посещение в Словакия

Визитата на държавния ни глава ще продължи два дни

Президентът Румен Радев ще бъде на двудневно официално посещение в Словакия. Българският държавен глава ще бъде посрещнат от своя словашки колега Андрей Киска с церемония в президентския дворец в Братислава.

Двамата президенти ще имат среща на четири очи, след което ще ръководят пленарните разговори между двете официални делегации.

В първия ден от посещението си българският държавен глава ще разговаря с премиера на Словакия Петер Пелегрини, както и с председателя на Националния съвет Андрей Данко.

[EconomyNews](#)

✓ 30 хил. лекари и 8 хил. зъболекари у нас

В края на 2017 г. на основен трудов договор в лечебните и здравните заведения в страната практикуват 30 078 лекари, показват данните на НСИ. Лекарите по дентална медицина са 8 355, като 7 456 от тях работят в практики, които имат сключен договор с НЗОК. Медицинските специалисти по здравни грижи са 46 702, от които 30 955 медицински сестри и 3 207 акушерки.

- В заведенията за болнична помощ (болници и центрове със стационар) практикуват 17 052 лекари и 44 лекари по дентална медицина. Медицинските специалисти по здравни грижи са 28 074, от които 20 089 медицински сестри.

- В заведенията за извънболнична помощ на основен трудов договор работят 10 849 лекари и 7 927 лекари по дентална медицина. Тук се включват и всички лекари (7 451) и лекари по дентална медицина (7 456), които работят в индивидуални и групови практики по договор с НЗОК. От другите заведения за доболнична помощ най-голям е делът на лекарите, работещи на основен трудов договор в медицински центрове (1 699) и диагностично-консултативни центрове (1 339).

- В други лечебни и здравни заведения (вкл. детски ясли и кабинети в училища) към 1.12.2017 г. на основен трудов договор работят 2 177 лекари и 384 лекари по дентална медицина.

Практикуващи лекари по пол и възраст

Към 31.12.2017 г. разпределението на практикуващите лекари по пол и възраст е следното:

- Мъже са 13 404 (44.6%), жени - 16 674 (55.4%).

- Най-голям е делът на лекарите във възрастовата група 55 - 64 години - 10 387, или 34.5%.

- Младите практикуващи лекари - на възраст до 35 години, са 3 757, или 12.5%, а най-възрастните (на 65 и повече години) - 4 865, или 16.2%.

Лекари по специалности

В структурата на лекарите по специалности най-голям е делът на общопрактикуващите - 4 531, или 15.1% от всички лекари в страната, следвани от: Анестезиология и интензивно лечение - 1 605 (5.3%), Хирургия - 1 495 (5.0%), Педиатрия - 1 475 (4.9%), Акушерство и гинекология - 1 447 (4.8%).

Осигуреност с лекари и лекари по дентална медицина

Осигуреността с лекари в края на 2017 г. общо за страната е 42.7 на 10 000 души от населението, а с лекари по дентална медицина - 11.9 на 10 000 души от населението.

Осигуреността на населението с лекари по области варира от 26.4 до 59.7 на 10 000 души, като най-висока е в областите, в чиито центрове има медицински университети и университетски болници. Стойности над този за страната има показателят в областите Плевен (59.7 на 10 000 души от населението), Пловдив (51.4), София (столица) (51.0), Варна (49.8) и Стара Загора (43.4).

Най-нисък е показателят за областите Кърджали (26.4 на 10 000 души от населението), Добрич (27.2) и Перник (27.3).

Осигуреността с общопрактикуващи лекари за страната е 6.4 на 10 000 души от населението.

Най-висок е показателят за областите Плевен (8.9 на 10 000 души), Видин (8.6), Монтана (8.2), Добрич (7.6) и Ловеч (7.5).

Най-ниска е осигуреността на населението с общопрактикуващи лекари в областите Кърджали (4.0 на 10 000 души от населението), Разград (4.7) и Търговище (4.9)

Осигуреността с лекари по дентална медицина за страната е 11.9 на 10 000 души от населението. Най-висок е показателят за областите Пловдив (18.4 на 10 000 души), София (столица) (16.8), Перник (13.6) и Варна (13.5). Най-ниска е осигуреността на населението с лекари по дентална медицина в областите Търговище (6.0), Силистра (7.0), Сливен и Разград (по 7.1 на 10 000 души от населението).

[В. Капитал](#)

✓ Спорните изисквания към търговците с горива може да доведат до глоба от ЕК

Финансовото министерство посочва, че условието за висок уставен капитал е в противоречие с европейското законодателство

Спорният закон за горивата, който мина на първо четене в пленарна зала, ще има нужда от ремонт, преди да бъде гласуван окончателно. В противен случай България рискува наказателна процедура от Европейската комисия.

Един от проблемните моменти е искането фирмите да разполагат с висок уставен капитал. Издаването на лиценз или на разрешение за търговия с акцизни стоки не може да се обвързва с подобно условие, тъй като то се третира от европейския съд като непропорционална и необоснована мярка. Това става ясно от отговор на Министерството на финансите до парламентарната бюджетна комисия, с който "Капитал" разполага.

Още преди няколко седмици юристи коментираха пред "Капитал", че в този си вид текстовете изискват и нотификация от Брюксел.

Начин за борба с малките

Проектозаконът е с основен вносител Емил Димитров-Ревизоро от "Обединени патриоти" и с него се въвежда регистрационен режим към Министерството на икономиката за фирмите, които търгуват на едро и дребно с горива. За да влязат в регистъра, компаниите ще трябва да отговорят на изисквания за висок уставен капитал (между 20 хил. лв. за търговци на дребно до 3 млн. лв. за собственици на данъчен склад) и банкови гаранции.

Официалният мотив за нуждата от подобен закон е борба със сивия сектор. На практика обаче по-скоро прилича на опит на големите компании да ограничат конкуренцията на пазара.

Вероятно изискванията ще се намалят

Текстовете минаха на първо четене в пленарна зала със заявка за промени на второ, като депутати от ГЕРБ намекнаха, че може да се намалят изискванията за висок уставен капитал и банкови гаранции.

В момента обезпечения от този сектор се изискват и от митниците, и от НАП. В отговора на финансовото ведомство се посочва, че въвеждането на още един вид банкова гаранция би могло да доведе до ситуация, в която една и съща фирма да предоставя обезпечения по два или три закона, които на практика гарантират едно и също публично вземане. Подобна мярка може да доведе до съдебни спорове и допълнителни административни разходи както за бизнеса, така и за администрацията. В проектозакона гаранциите варират от 20 хил. лв. на обект, но не повече от 500 хил. лв. за търговци на дребно, а за тези на едро се изисква фиксирана сума от половин милион лева. Залагането на горна граница на обезпеченията прави тежестта за малки и големи непропорционална. Преди няколко месеца Европейската комисия изпрати предупредително писмо до България именно във връзка с изисквания за гаранции по Закона за ДДС, тъй като за малките фирми се получава така, че те са по-големи от дължимия от тях косвен данък върху продадените горива.

Ведомството на Владислав Горанов обръща внимание и на още един неуреден въпрос – в момента всички фирми, които търгуват на дребно с горива, имат изградена дистанционна връзка с НАП, за която вече са направили определени разходи. Ако се въведе и регистрационен режим към икономическото ведомство и то прецени, че тези компании не отговарят на новите условия, всички вложени инвестиции за връзката с НАП ще са за сметка на бизнеса.

[В. Земя](#)

✓ Брюксел ни реже 15 % от парите по селската програма след 2021 г.

Със среща на Председателската тройка започна заключителното събитие от Парламентарното измерение на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз в София. В нея участваха председателите на комисиите по европейски По-опростена и по-гъвкава – такава в очите на Европейската комисия ще бъде новата политика в земеделието след 2020 г., чийто бюджет ще бъде орязан с 5% до 365 млрд. евро. Главни действащи лица ще бъдат отделните държави членки, които трябва да залагат конкретни годишни резултати и да ги изпълняват под риск еврофинансирането да бъде преустановено в противен случай. Като най-голямо предизвикателство в предстоящите дебати между страните членки се откроява предложението на Брюксел таванът за директните субсидии да намалее 3 пъти, както и двойното увеличение на средствата, които трябва да отиват за изразходване на околната среда.

Очевадните минуси за България са в намалението на средствата за периода от 2021 до 2027 г. Директните субсидии за земя възлизат на 5,552 млрд. евро, което по данните на Еврокомисията е намаление с 2 на сто, а според българските власти с 0,6 на сто (в зависимост от базата и натрупаната инфлация, по която се сравняват цените). Значителното орязване обаче е при бюджета на Програмата за развитие на селските райони, която осигурява инвестиции за изграждане на земеделски стопанства, нови ферми и преработвателни фирми, развитие на занаяти и туризъм в селските райони, подобряване на обществената среда. В сегашния програмен период до 2020 г. България разполага с 2,333 млрд. евро, а за следващия бюджетът е намален до 1,972 млрд., или евро спадът е с над 15% (по текущи цени с отчетена инфлация).

Предизвикателството

Минималната промяна в бюджета на преките плащания се приветства от българските зърнопроизводители, които усвояват най-много средства по тази линия и са най-развитият под-сектор в земеделието. От година насам този бранш настоява България да не изпълнява Програма за развитие на селските райони и да извоюва цялото еврофинансиране за земеделие след 2021 г. да е под формата на директни субсидии за земя. Тревогата им обаче е промяната на максималната стойност на годишната субсидия за едно стопанство, или т.нар. таван. Сега той е 300 000 евро, а предложението на Брюксел е да падне на 100 000 евро, като за диапазона от 60 000 до 100 000 евро размерът на субсидията ще се намалява допълнително. Въвеждането на таваните, за пръв път в сегашния програмен период, бе мярка в опит да се противодейства на тенденцията голяма част от европейските субсидии да се съсредоточават в малко на брой едри стопанства. В България например се стигна до ситуация 20% от фермерите да получават 80% от директните европейски субсидии. За следващия програмен период Брюксел явно се опитва да насочи още повече средства към средните и по-дребните фермери.

Официалната позиция на България е в унисон със зърнопроизводителите. Земеделският министър Румен Порожанов вече обяви, че страната ще настоява за запазване на сегашното максимално ограничение до 300 000 евро. По думите му такава е желанието на по-голяма част от земеделския бранш. Същата публична позиция заеха земеделските министри на Франция, Испания, Португалия, Ирландия и Финландия.

Съмненията

И зърнопроизводители, и производители на плодове и зеленчуци, и земеделски експерти определят като доста спорен принципа "Робин Худ" в новата аграрна политика на ЕС – да се вземе от големите ферми и да се даде на малките. Той ще се реализира чрез допълнителното орязване на преките субсидии в диапазона от 60 000 до 100 000 евро. Схемата е следната: намаление с 25% на дължимите средства за плащания в диапазона между 60 000 и 75 000 евро, с 50% за

диапазона 75 000 до 90 000 евро и със 75% за този от 90 000 до 100 000 евро. Спестените средства от орязванията няма да се връщат на ЕС, а държавите членки ще ги преразпределят към своите малки фермери. “Всяка държава членка ще определя самостоятелно как ще класифицира дребните земеделски стопани, тъй като секторът във всяка от тях е различен”, посочи еврокомисарят по земеделие Фил Хоуган при представянето на бюджета на новата Обща селскостопанска политика в Брюксел. За първи път Хоуган призна и че Брюксел няма ефективен механизъм да предотврати изкуственото раздробяване на земеделски стопанства и записването им на името на фиктивни млади фермери. “Няма как да спрем фермерите от раздробяване на техните стопанства”, беше отговорът на Хоуган на директния въпрос по темата. Това е голямото предизвикателство и според българските експерти. “България трябваше да направи специална наредба с индикатори, които показват изкуствените условия при фалшиво раз-робяване на стопанствата, но тя претърпя пълен крах. В проекта не бяха заложени индикатори, а текст, че те ще се определят със заповед на шефа на фонд “Земеделие”. Браншът се възпротиви и наредбата бе изтеглена. А преди дни в парламентарната комисия по земеделие дойде пред-ложение от Патриотичния фронт такава наредба изобщо да няма”, коментира Светла Бъчварова, заместник-председател на парламентарната земеделска комисия.

Зеленчукопроизводителите и овощарите продължават да настояват директните субсидии да се изплащат в зависимост от вида стопанство, а не само на площ. “Старите страни членки изплащат субсидиите си на стопанство, а не на площ, и отчитат не само размера на земята, но и типа производство, себестойността му. Не е едно и също да засееш хиляди декари с жито и да поддържаш овощни или зеленчукови градини, които се поливат през ден и за които трябва много повече работници”, аргументира се Мариана Милтенова.

От водените до момента разговори с Министерството на земеделието обаче бран-шът не получава под-к-репа за използване на този модел. Изтъкваната причина е, че от влизането си в ЕС България е администрирала единствено схемата за субсидиране на площ и има изграден надежден контрол върху нея.

Потенциалните мини

Експерти виждат като потенциална опасност пред усвояването на евросредствата заложеното изискване страните членки да представят и защитават пред Брюксел годишни стратегически планове с цели и потенциални резултати. “За да са работещи тези планове и да не се стига до заплахи за спиране на средства, трябва да се направи сериозно обсъждане с всички подсектори на бранша и да се зложат само реално изпълними прогнозни резултати”, категорична е Светлана Боянова от Института за агростратегии и иновации. Важен въпрос, чийто отговор българската администрация трябва да намери бързо, според нея, е дали Програмата за развитие на селските райони и директните субсидии ще са обвързани с одобрението на стратегическите планове. По традиция одобрението на програмата за селските райони завършва година, година и половина след началото на всеки програмен период и ако сега тя е обвързана в стратегическия план и с директните субсидии, може да се стигне до прецедент нулева година и за преките плащания.

За разлика от задължителния характер при селската програма, 10-те процента зелени плащания при директните субсидии са на доброволен принцип, но ако фермерите не ги използват, прилагайки щадящи околната среда мерки, страната ще ги загуби. Като пример еврокомисарят Фил Хоуган посочи екосхема за финансиране на нулево използване на торове, за да се подобри качеството на водата.

[В. Монитор](#)

✓ Цените на зърното на борсите вървят надолу

Цените на зърното спадат на общоевропейската борса Euronext в Париж на фона на перспективата за търговска война между САЩ и Китай, която оказва натиск над всички основни икономически показатели и предизвиква масови разпродажби. Това показва проучване на специализираната организация за оценка на земеделските рискове Agritel, цитирано от АФП и БТА.

Вчера по обяд тон пшеница поевтиня с 1,75 евро на тон до 175,75 евро при септемврийските доставки. Също с 1,75 евро се понижиха котировките и на декемврийските фючърси - до 180 евро - при търговията с над 18 800 партиди. По същото време тон царевица поевтиня със 75 евроцента до 164,50 евро за тон при августовските фючърси, докато доставките през ноември понижиха стойността си с 50 евроцента до 167,50 евро при изтъргувани 300 партиди.

САЩ заплашват да наложат мита за китайски внос на стойност 50 млрд. долара, в отговор на което Китай се заканва да обложи 659 вида американски стоки, включително соята, с 25-процентно мито. Тези мерки се очаква да влязат в сила на 6 юли.

Безпокойството се надига у американските фермери, чиито приходи силно намаляха през последните години - с около 50% от 2013 г., а тази година се очаква да достигнат най-ниското равнище от 2006 г.

Единствено цените на рапицата останаха стабилни днес по обяд на Euronext под влиянието на противоречива информация, най-вече за петрола. Цените на черното злато и на рапицата са свързани, тъй като маслодайната култура се използва за производство на биогорива. Един тон рапица с доставка през август се търгуваше днес по обяд за 349,25 евро (-0,25 евро), а ноемврийските доставки останаха на стойност 357 евро на тон при изтъргувани по-малко от 1200 партиди.

[Econ.bg](#)

✓ Тръмп ще налага още 200 млрд. долара мита на Китай

Пекин определи като „изнудване“ заплахите на САЩ за нови търговски санкции и обещаха твърд отговор

Президентът на САЩ Доналд Тръмп смята да наложи 10% данък на китайски стоки на стойност \$200 млрд. в допълнение към наказателни мерки срещу „неприемливия“ ход на Пекин за повишаване на собствените им тарифи, предава БГНЕС.

„Трябва да се вземат някакви мерки, за да насърчим Китай да промени несправедливите си практики и да отвори пазара си към САЩ и да приеме по-балансираните търговски отношения със Съединените щати“, каза Тръмп в изявление. Лидерът на САЩ предупреди, че след като новите мерки влязат в сила, върху съществуващите мита за китайска продукция на стойност 50 милиарда долара, наказателните мерки върху още 200 милиарда долара китайски стоки ще продължат, ако Китай увеличи отново тарифите си.

Китай отговори на заплахите на президента на САЩ Доналд Тръмп да наложи нови 10% мита на китайски стоки на стойност 200 млрд. долара и ги определи като „изнудване“, предава Франс прес. От Китай предупредиха, че са готови да предприемат ответни мерки, ако Вашингтон осъществи намеренията си. „Политиката на Съединените щати да прилагат натиск и изнудване и да пренебрегват постигнатия вече в резултат от многократни двустранни преговори консенсус породи сериозно разочарование, включително сред международната общност“, се казва в изявление на китайското министерство на търговията, публикувано на официалния интернет сайт на институцията.

„В случай, че САЩ действат нерационално, Китай няма да има друг избор, освен да предприеме всеобхватни ответни мерки“, допълват от министерството. В същото време котировките на водещите борси в Източна Азия отбелязаха сериозен спад, провокиран от изказването на Тръмп.

[КРОСС](#)

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Денят започва“

- Солени глоби. Солени глоби за нарушителите на пътя. Къде са най-строги санкциите, ако пътуваме в съседни държави
- Казус с варненско училище. Защо чисто ново училище, построено преди 6 години, се руши - всички гледни точки на живо от Варна
- Ваксините. Между закона, отговорността и страха на майките - казусът с ваксините и делото срещу бившия здравен министър Петър Москов и заместника му Адам Персенски
- Бежанци. Напрежение в Европа заради приема на мигранти - каква промяна в политиката за бежанците ще очертаят европейските лидери
- Денят започва с футбол в 8:30. Какви са прогнозите на режисьора и писател Петър Крумов.

БТВ, „Тази сутрин“

- Ще бъде ли спасено читалището в Шипка? Гостува министърът на културата Боил Банов;
- Защо свалиха с белезници пътник от градския транспорт - на живо от София?
- Защо опозицията внася вот на недоверие за сектор „Сигурност“? В студиото Славчо Велков;
- На живо - как хората от Ахелой се оказаха блокирани заради новата пътна връзка
- Разбраха ли се майките на деца с увреждания и социалният министър? Ще продължат ли протестите? В студиото заместник-министър Росица Димитрова и на живо от палатковия лагер;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Тема: София под вода. Природно бедствие или поредица от човешки грешки?
- Тема: Прикривани ли са лекарски грешки в болници? Ексклузивно: освободеният шеф на "медицинската ДАНС" Златица Петрова отговаря на обвиненията.
- Селски кмет с подкуп! За какво е поискал парите?
- Белезници за пътник без билет. На живо - защо се е стигнало до ареста?
- Видеорегистратор във всеки автомобил. Ще срещне ли идеята подкрепа и ще спрат ли случаите на агресия на пътя?
- Защо в Ахелой излизат на протест веднага след откриването на разширения път към Слънчев бряг?
- Арестуваха изпълнителния директор на "Ауди". Фалшифицирани ли са тестове за вредните емисии на автомобилите?
- Музикантът Калин Вельов празнува рождения си ден с Никол Станкулова.

✓ Предстоящи събития в страната за 19 юни 2018

София.

- От 9.30 часа в ректората на СУ „Св. Климент Охридски“ ще бъде открита дискусиата на тема „Въздействието на Брекзит върху България - Какво ще се промени и какво ще остане същото“, организирана от Българска търговско-промишлена палата. В дискусиата ще участват вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева, Н.Пр. г-жа Ема Хопкинс, посланик на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия в България, г-н Ивайло Калфин, специален съветник на европейския комисар по бюджет и човешки ресурси Гюнтер Йотингер, представители на бизнеса и др.
- В 9.00 часа участниците в Пленарната среща на Конференцията на комисиите по европейските въпроси на парламентите на Европейския съюз ще обсъдят темата „Силна и ефективна Кохезионна политика след 2020 г.“ В 14.00 часа председателят на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове Кристиан Вигенин и първият заместник-председател на Европейската комисия Франс Тимерманс ще дадат пресконференция в зала 6 на НДК.
- От 10.00 часа кметът на София Йорданка Фандъкова ще провери дейностите по почистване на участък от река Владейска при бул. „Сливница (кръстовището при Сточна гара).

- От 10.00 часа в сградата на КЕВР (бул. „Княз Ал. Дондуков" 8-10, ет. 4) ще се проведе открито заседание за обсъждане на доклад за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „ВиК Йовковци" ООД-Велико Търново. От 10.10 часа ще се проведат и две обществени обсъждания. Първото е на решение за одобряване на бизнес плана на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и за утвърждаване на одобряване на цени на ВиК услуги. Второто е на проект на решение за одобряване на бизнес плана на „ВиК Йовковци"-Велико Търново и утвърждаване и одобряване на цени за услуги.
- От 11.00 часа в „Гранд Хотел София" ще се проведе бизнес закуска по повод официалното представяне на първото издание на изследователския проект SDIndex - Safe Drive Index (Индекс за безопасно шофиране). На събитието ще присъстват заместник-министърът на вътрешните работи Стефан Балабанов, представители на Отдел „Пътна полиция" при Главна дирекция „Национална полиция", Държавно-обществената комисия по безопасност на движението по пътищата, Министерство на транспорта и неправителствени организации.
- От 11.00 часа в Националния пресклуб на БТА Дружба „Родина" ще обяви създаването на дружество „Побратими от Батак и Барутин". Участие ще вземат акад. Георги Марков, акад. Стефан Воденичаров, Янка Такева и др.
- От 12.00 часа в Националния пресклуб на БТА Съюзът на международните превозвачи (СМП) ще даде пресконференция във връзка с отказа на Европейския парламент да даде мандат на транспортната си комисия за преговори с ЕК и Съвета на Министрите.
- От 12.30 часа в централата на ПП АБВ (ул. „Врабча" 23) ръководството на партията ще даде пресконференция.
- От 14.00 часа в Сити Марк Арт Център (бул. Янко Сакъзов" 30) ще се проведе Деветия национален зелен форум. Той ще бъде открит от министъра на околната среда и водите Нено Димов.
- От 15.00 часа до 17.00 часа в постоянната приемна на БСП-София (ул. „Леге" 10", ет. 1) лидерът на градската структура на партията Калоян Паргов и народният представител от „БСП за България" Георги Свиленски ще проведат приемна за граждани.

Благоевград.

- В 9.30 ч. зам.-председателят на ГЕРБ ще се срещне в сградата на Община Петрич с кмета Димитър Бръчков. В 10:45 ч. в партийния офис на ГЕРБ в Петрич, ул. „Цар Борис III", ще започне срещата на Цветан Цветанов с общинското ръководство. В 12.00 ч. в сградата на Община Сандански Цветан Цветанов ще разговаря с кмета на Сандански Кирил Котев. В 14.30 ч. в заседателната зала на хотел „Карелия", Струмяни, ще започне срещата с общинското ръководство на ПП ГЕРБ в Струмяни. В 15.50 ч. Цветан Цветанов ще се срещне с общинското ръководство на партията в Кресна. Срещата ще се проведе в партийния офис. В 17.00 ч. в сградата на Община Симитли ще се проведе среща с кмета на общината Апостол Апостолов.

Бургас

- В 7.30 часа на кръговото на Равда жителите на Ахелой ще се съберат, за да изкажат гледната си точка, за това, че е затапен пътя до града след изграждането на новия път.
- В 11.00 часа в сградата на „КАРИЕРЕН ЦЕНТЪР" КЪМ ДРСЗ-БУРГАС УЛ. „ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ" № 35 А ще се проведе съвместната пресконференция на ДРСЗ - Бургас, ДБТ-Бургас, РДСП - Бургас и ДООИТ - Бургас.

Варна.

- От 14.00 до 16.00 часа в офиса на ПП ГЕРБ във Варна (ул. „Георги Бенковски" 1) общинският съветник Николай Малев ще проведе приемна за граждани.

Враца.

- От 10.30 часа в „Пътна полиция"-Враца ще се проведе брифинг по повод началото на акцията "Ваканция! Да пазим живота на децата на пътя".

Монтана.

- От 18.00 часа в голямата зала на Младежкия дом председателите на 39-ото Народно събрание проф. Огнян Герджиков и доц. Борислав Великов ще присъстват на литературно-музикален спектакъл по авторската книга на проф. Герджиков „Аз не бях политик". Преди това от 17.30 часа двамата ще дадат брифинг за медиите.

Перник.

- От 12.00 часа в местността Калужерец край село Кралев дол ще се проведе „Ден на Паисий".

Пловдив.

- От 16.00 часа до 18.00 часа в офиса на ГЕРБ в район „Тракия" в бл. 91 общинският съветник Иван Вичков ще проведе приемна за граждани.

Стара Загора.

- От 19.00 часа в Драматичния театър ще се проведе Песенна вечер с избрани романи на Чайковски и Рахманинов.

Шумен.

- От 10.00 часа в зала 203 на общината ще се проведе редовен брифинг

✓ Азиатските индекси паднаха до 4-месечно дъно

Разпродажбите на капиталовите пазари продължават - на фона на засилващите се тревоги на инвеститорите и евентуалната предстояща търговска война между САЩ и Китай.

Вчера американският президент Доналд Тръмп поиска от администрацията си да разработи проект за ново повишение на митническите тарифи в размер на 200 милиарда долара, след като в края на миналата седмица Китай отговори с ответни мерки на "първия кръг" от увеличението на митата от страна на Вашингтон.

Тръмп е категоричен, че не се страхува от ескалация на търговския конфликт и заяви, че ще предприеме още действия, за да накара Поднебесната империя да промени практиките си и да свие външнотърговските си дисбаланси.

Той допълни, че все още има отлични взаимоотношения с китайския си колега Си Дзинпин и двамата работят заедно по много въпроси, но в същото време бе категоричен, че САЩ няма да допуснат да бъдат "използвани" в търговските си взаимоотношения с други държави.

Тази сутрин индексите в Азиатско-тихоокеанския регион отчетоха нови понижения, след като късно снощи американският бенчмарк Dow Jones Industrial Average приключи сесията със спад от близо половин процент и се върна под нивото от 25 000 пункта.

Най-силни разпродажби тази сутрин се наблюдават на капиталовите пазари в континентален Китай и Хонконг. Shanghai Composite губи близо 3% от стойността си, Shenzhen Composite се срива с над 4%, а Hang Seng се понижава с 2.4 на сто.

Много силно пострадаха акциите на компаниите от технологичния сектор, които доставят компоненти за американския гигант Apple, тъй като при евентуална ескалация на търговския конфликт, те биха пострадали значително.

Разпродажбите станаха факт, въпреки изнесената от The New York Times информация, според която представители на администрацията на Тръмп лично са уверили изпълнителният директор на компанията Тим Кук, че новите митнически ставки няма да засегнат частите за iPhone, идващи от Китай.

Така или иначе, акциите на Cowell Holdings (компанията, която произвежда камерите за смартфоните на Apple) поевтиняха с над 10% тази сутрин на борсата в Хонг Конг. Книжата на Sunny Optical, където се правят лещите на телефоните, се сриваха с над 5 на сто.

Компанията, която извършва сглобяването на много от продуктите на Apple - Hon Hai Precision Industry, днес загуби над 2% от пазарната си капитализация.

Негативните настроения не подминаха и останалите пазари - в Япония Nikkei 225 падна с близо процент и половина, а южнокорейският бенчмарк KOSPI се понижи с 0.8 на сто.

Широкият индекс MSCI Asia-Pacific, който следи движенията на акциите на водещите компании в региона, отстъпи с около процент от вчерашните си нива и достигна най-ниските си стойности от февруари насам.

На стоковите пазари златото продължава да печели позиции, подкрепено от ролята си на "актив-убежище", на фона на всеобщата несигурност на инвеститорите. Тази сутрин ценният метал добави 0.4% към стойността си, до ниво от 1 285.60 пункта за тройунция.

Петролът пък продължи да поевтинява в очакване на новини от срещата на ОПЕК по-късно тази седмица. Повечето наблюдатели са на мнение, че държавите от картела и техния ключов партньор Русия ще започнат постепенно да увеличават квотите си за добив през втората половина на годината, с което ще допринесат за увеличаване на предлагането. Днес фючърсите на американския лек суров петрол паднаха с 0.55%, до 65.33 долара за барел, а тези на сорта брент поевтиняха с 0.64%, до 74.86 долара.